

2021 m. lapkričio 23 d., antradienis

Nr. 132 (8455)

Šiaulių apskrities ir miesto laikraštis

Leidžiamas nuo 1990 m.

0,60 Eur

Žvilgsnis į ateitį iš praeities (4)

Vilius KAZANAVIČIUS

2 p.

8 p.

Paminklas V. Rimkui – jo darbų knyga

Šiaulių apskrities Povilo Višinsko viešoji biblioteka išleido knygą „Vytenis Rimkus: Bibliografijos rodyklė“. Leidinys įvardytas paminklu prieš metus anapilinė išėjusiam menotyrininkui, Lietuvos mokslo ir visuomenės veikėjui, profesoriui, hab. dr. Vyteniui Rimkui (1930–2020).

KURJERIS

KINIJA PAŽEMINO DIPLOMATINIŲ SANTYKIŲ SU LIETUVA LYGI

Protestuodama dėl Taiwano Vilniuje įsteigtos de facto ambasadados, Kinija oficialiai pakeitė diplomatinių santykių su Lietuva lygi – nuo ambasadorius iki laikinio reikalų patikėtinio. Apie tai sekadmienėje pranešė Pekino užsienio reikalų ministerija.

Kinijos vyriausybė buvo priversta pažeminti dvilių diplomatinių santykių lygi, siekdama apsaugoti savo suverenitetą ir pagrindines tarptautinių santykių normas. Lietuvos vyriausybė turėjo prisiminti atsakomybę už visas pasekmes, – sakoma Kinijos URM išplatintame pareiškime.

Kinija teigia, kad Lietuva „atsisakė savo politinio įspareigojimo, pristimto užmezgant diplomatinius santykius“ su Kinija. Čia turima omenvyje „vienos Kinijos“ politika, pagal kuria užsiensio šalyse oficialiai priprazipta Pekina, o ne Taipejė. Taivaniečių, o ne Taipejaus vardu pavadintos atstovybės atidarymas Vilniuje yra naujausias ženklas, kad nepaisydamos Kinijos pykčio dalis Baltijos ir Vidurio Europos šalių siekia užmegztis glaudesnius santykius su Taivanu. Čelcios politika taip pat nori glaudesių ryšių su Taivanu.

MINISTRAS: VOKIEČIAI BUS „PASKIEPYTI, IŠGIJĘ ARBA MIRĘ“

Bauguma vokiečių per keliis mėnesius bus „paskiepyti, išgiję arba mirę“ nuo COVID-19, pirmadienį perspėjo sveikatos ministras Jensas Spahnas, paraginęs, kad skiepytusi daugiau piliečių.

„Tikriausiai iki šios žiemos pabaigos, kaip kartais ciniškai sakoma, beveik visi Vokietijoje bus paskiepyti, išgiję arba mirę“, – sakė J. Spahnas, kalnindamas „labai užkreciamą Delta atmainą“. „Štai kodėl mes taip primygintai rekomenduojame pasiskiepyti“, – pridurė jis.

Šis griežtas įspėjimas nuskambėjo Vokietijai pastarosiomis savaitėmis stengiantis suvaldyti rekordinį koronaviruso infekcijų šuoli, o ligoninėms skambinančius pavojus varpais dėl perpildytų intensyviuosios terapijos skyrių.

Nepaisant plačiai prieinamų nemokamų vakcinų nuo koronaviruso, tik 68 procentai Vokietijos gyventojų yra visiškai paskiepty – toks lygis, pasak ekspertų, yra per žemes, kad būtų galima suvaldyti pandemiją.

ELTA inf.

SENTENCIJA

“Kai gyventi gera, nėra reikalo ginčytis dėl gyvenimo prasmės.

R. Bredberis

4 770794 490023

Ryžtingas vyras nutempė degantį automobilį

Šiauliouose, Sevastopolio gatvės automobilių stovėjimo aikštelyje, praėjusios savaitės ketvirtadienį popietę užsidegęs lengvasis automobilis „Opel Astra“ sukėlė tikrą audrą feisbuko platybėse. Gaisro nuotraukas ir vaizdo įrašus pamatė žmonės negailėjo pagyrimų tuo metu į aikštelynį įvažiavusio automobilio vairuotojui, kuris nedvejodamas ėmėsi ryžtingu veiksmu.

„Šiaulių kraštui“ pavykio surasti ir pasikalbėti su Arvydu Medzeliauskas – 36 metų šiauliečiu, kurio dėka automobilio gaisras nepadarė didesnės žalos greta stovėjusių mašinų savininkams. Už drąsų poelgy – „Pagalbą artimam“ – vyras vakar apdovanotas Šiaulių priešgaisrinėje gelbėjimo valdyboje.

Nukelta į 3 psl.

Gelbėjimo operacijos, kuriai įvykdė Šiaulietis Arvydas Medzeliauskas, momentai: degantis automobilis, nepaisant keliomas grėsmės, ištempiamas į aikštelynės viduri.

Šiaulietis Arvydas Medzeliauskas praėjus savaitgalį tapo socialinių tinklų grupių įžymybe – jis ēmėsi rizikinguo veiksmu, kuris dėka pavypo išsaugoti visai jam nepazystamų žmonių turtą.

Knygų mugėje susitiko skaitytojai ir rašytojai

Arturo STAPONKAUS nuotr.

Šiaulių apskrities Povilo Višinsko viešoji biblioteka savaitgalį garantavo kultūros gūsius – tris dienas vyko Knygų mugė. Skaitytojai kviečiami į susitikimus, edukacijas, leidyklos ir autoriai prekiavo knygomis, apdovanotų Gražiausios 2019–2020 metų Telšių ir Šiaulių apskričių knygų konkursų laureatai.

Nukelta į 3 psl.

Mugėje knygomis prekiavo leidyklos, patys autoriai, pristatytos naujovės.

Ryžtingas vyras nutempė degantį automobili

Atkelta iš 1 psl.

Edita AKSOMAITIENĖ
edita@krastas.lt**Gaisras**

Pirminėmis gaisru tyrejų išvadomis, automobilis „Opel Astra“ užsidegė dėl mašinos elektros instalacijos gedimo. Dėl to išsięge variklio skyrius, supleskejo salonus, nuo karščio susprogo priekinio ir šoninio langų stiklas.

Ugnis apgadino ir šalia degančio automobilio stovėjusį autobusiuką „Opel Vivaro“. Aprūko ir apdegė šonas, išdužo šoninis stiklas, apsilydė plastiniškės išorės detalės.

Krovinius autobusiukas būtų buvęs apgadintas kai kas labiau, jei ne atsiikitinai prošal važiavusio šiauliaičio A. Medzeliausko greita reakcija ir drąsus elgesys.

Nuotraukos iš gaisravietės ir vaizdo medžiaga akimirksniu paploti socialiniuose tinkluose. Žmonės negaliėjo geriai žodžiu degantį automobilį nuo šalia stovėjusiu patraukusiu ir taip svertimą turtą apsaugojusiam vairuotojui.

Poelgio nesureikšmina

Kitadien po gaisro kilmų darbą atlikusio ir nu-važiavusio geradaras paieška paskelbė apsaugoto autobusiuko savininkas Laimonas. Vyras „Šiaulių kraštu“ sakė jaučiantis didelį dekin-gumą žmogui, kuris padėjo išsaugoti ne tik jo kroautobusa, bet ir visus tame buvusius vairuotojus, skirtus parduoti Lieporių turgelyje.

„Jei ne jis, viskas būtų sudege“, – sakė pa-snekovas.

Jam pavyko susiekti su ryžtingu vyru. Šeštadienį jiedu Laimonas Arvydų nuo-širdžiai padėkojo ir išteikė sodė gėrybių.

Vakar A. Medzeliauskas sutiko pasikalbėti ir su „Šiaulių kraštu“. Jis sava poelgio nesureikš-mino. Sakė, skirtingai negu minia „gelbėjimo operacijos“ vaizdo įrašą pažiūrėjusių žmonių, didelės grėsmės sau ir savo automobiliui tada neįžvelgė.

Arvydas Medzeliauskas „Už pagalbą artimam“ vakar pagerbtas Šiaulių priešgaisrinėje gelbėjimo valdyboje. Vairuotuji padėkojo viršininkas Kęstutis Bautronis (dešinėje) ir viršininko pavaduotojas Gražvidas Butkus (kairėje).

„Tiesiog salygos tam padaryti buvo palankios: vakar vėjas neše liepsnų į šoną, o degančios mašinos galas, kuriame duju balionas arba degalų buvo, dar nedegė“, – sakė šiaulietis.

Pirma mintis – gesintuvas

Dūmų debesys, sklindantį iš aikštėlės, Arvydas pamatė savo reikalais važiuodamas Tilžės gatve nuo prekybos centro „Arena“ į centro pusę. Iš pradžių pagalvojo, kad dega šiukslių konteineris.

Privažiavęs arčiau „Akropolio“ esančio švie-soforo, vairuotojas išsiptino, kad dumai sklinda vis dėlto nuo tuo konteinerio, o nuo aikštėlėje stovinčio lengvojo automobilio. Akimirksniu pagalvojo bagažinėje turintis gesintuvą, nedvejodamas pasuko dešinėn. Mašinos priekinis stiklas jau buvo surūkės nuo karščio. Židinys buvo akivaizdžiai mašinos salone, kažkur po prietaisų skydeliu.

„Aš ir dar vienas vyras bandėm gesinti savo mašinose turėtasis gesintuvais. Bet ką ten tas vienas kilogramas...“ – prisiminė A. Medze-

liauskas.

Netrukus sprogo ir šoninis automobilio stik-

las. Iš salono tą akimirką šoko liepsna, šoko ir kibo į šalia stovėjusį autobusiuką „Opel Vi-varo“.

A. Medzeliauskui tada toptelėjo mintis degantį automobilį patraukti toliau nuo stovinčių greta, iš savo automobilio pačiupeč trosa, vyras, talkinant dar vienam vyriškiui, prirodo ji prie atvira liepsna degančios mašinos ir savo elektromobilio „Nissan“.

Tuo metu nuo karščio sprogo ir autobusiuko šoninis stiklas. Nepaisant to, ugniję paskendusį automobilį vairuotojas ištempė į aikštėlės viduri, toliau nuo stovėjusių automobilių, taip juos apsaugodamas.

Išgirdęs gaisrinės sirenu garsą, kaip galėdamas skubiai paliko aikštėlę, padarydamas vietas ugniesiagems.

„Tik kelios sekundės, ir liepsna tikrai būtų persmetus i į mikroautobuso saloną. Gesinti automobilį iš karto ugniesiagems būtų kur kas sunkiau. Be to, dar vienai šeimai nuostoliai...“ – sakė A. Medzeliauskas.

Jam žinoma, kad sudegusios mašinos savininkas su žmona į Šiaulius buvo atvykę iš Garliavos (Kauno rajonas). Jų mašina sudegė.

Pareigūnų „aciū“

Vakar už drąsų poelgių Arvydas Medzeliauskas pagerbtas Šiaulių priešgaisrinėje gelbėjimo valdyboje. Drąsiam vyru įteikta simbolinė vardinė dovana.

„Žygarbdis“, – tokiu žodžiu šiauliečio poelgių apibendrino dovaną įteikę ugniesiagems vadovui.

Nuo 18-ojo gimtadienio vairuojantis Arvydas sako, kad kelyje visada stengiasi elgtis taip, kaip norėtų, kad elgtysi kiti.

Kad šiaulietis laikosi savo žodžio, liudija ir kiti jo darbai. Prieš pusę metų Šiauliuse, Architektų garve, su žmona važiavęs Arvydas pamatė pakelėje stovintį automobilį. Jauno vairuotojo pasiteiravo, ar nereikia pagalbos ir sužinojo, kad pagalba praverstų, nes mašina sudegė. Padėjo nutempdamas sugedusį automobilį į stovėjimo aikštėlę.

„Laiptų galerijoje“ – Balio Sruogos prisiminimas

Laipkičio 24 d. 18 val. „Laiptų galerijoje“ kvičėja vakaras „Balys Sruoga ir po 125 metų – Lietuvos poetas, prazininkas, dramaturgas...“. B. Sruogos eiles iš rinkinių „Bangų viršūnės“ ir „J. mėlynus tolius“ skaityti Kauno dramos teatro aktorius Dainius Svobonas, dalyvauja kino režisierius Algimantas Puipa, bus rodoma videomedžiaga apie kino filmo „Dievų miškas“ kūrimą.

Vakaro metu prisiminime išskirtinę asmenybę, žmogų, kuris Antrojo pasaulinio karo metais buvo įkalintas nacių Vokietijos koncentracijos stovykloje, o grįžęs sarkastiškai aprašo Štuthofo bei lieka romantiškai, parašas elutes „Supasi, supasi lapai nubudinti“. Toks išliko Balys Sruoga, tokį ji prisiminis ir vakaro dalyviai – kino režisierius Algimantas Puipa, kurio naujo kino filmo „Sinefili“ premjeros su nekantrumu laukiame, ir Kauno dramos teatro aktorių Dainius Svobonas, sukūrės pagrindinius vaidmenis spektakliuose „Balta drobulė“ pagal A. Škėmos romaną M. F. Rišio pjesėje „Biografija: vaidinimas“.

Ričardas JAKUTIS

Armin STAPONKAUS nuotr.

Knygų mugėje susitiko skaitytojai ir rašytojai

Atkelta iš 1 psl.

B. KAVALIAUSKAITĖ
b.kavaliauskaitė@krastas.lt**Ivertintos gražiausios knygos**

Penktadienį, pirmają Šiaulių knygų mugę dieną, bibliotekoje vyko edukaciniai užsiėmimai, seminarai pedagogams, STEAM ir praktinės dirbtuvės. Užsiėmimus vedė MO muziejaus „Family Lab Academy“, Vinetu kaimo, Valstybės pažinimo centro, „Idėjų pašto“ atstovai ir kiti edukatoriai.

Šeštadienį knygų mugę atidaryta oficialiai. Lankytinos sveikino bibliotekos direktorius Bronius Maskuliūnas, šventinę nutaiką kūrė Šiaulių Šiauliaus Sondeckio menų gimnazijos atliekajai. Atidarymo akcentas – paskelbtai ir apdomavoti bibliotekos organizuojamo Gražiausios 2019–2020 metų Šiaulių ir Telšių apskričių knygos konkursu laimėtojai.

Gražiausia knyga komisija išrinko Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos išleistinį leidinį „Petras Repys: ekslibrisai ir kas jie mums“. Kataloge atskleidžiama išsamiai menininko ekslibrisų kolekcija, sukurta 1969–2019 metais.

Nominacijos „Širdžių knyga“, kuriai renka skaitytojai, laimėtoja paskelbta Šiaulių universiteto išleista Juozo Pabrėžos knyga „Žemaičių kalba ir rašyba“. Apdovanojimais įteiktas VU Šiaulių akademijos direktorių Renatai Bilbokaitė ir Juozui Pabrėžai.

Už knygos dizainą apdovanota leidykla „Šaulinga“ – už knygą „Katė plėšikė“.

Už turinio ir formos dermę apdovanojimais skirtas Šiaulių miesto kultūros centru, „Laiptų galerijoje“ – už išleistą Ukrainos tapytojo Matvei Vaisberg knygą „Atsiminimai“.

„Širdžių knygos“ nominaciją laimėjo Šiaulių universiteto išleista Juozo Pabrėžos knyga „Žemaičių kalba ir rašyba“. Apdovanojimais įteiktas VU Šiaulių akademijos direktorių Renatai Bilbokaitė ir Juozui Pabrėžai.

Už savitą meno katalogo dizainą apdovanota Šiaulių daillininkų sąjunga – įvertintas katalogas „Meno laboratorija“.**Susitikimai ir naujausios knygos**

Leidyklos, autoraių knygoms prekiavo dviujeose bibliotekos aukštuoje. Bibliotekos Mažojoje ir Konferencijų salėse, Didžiojoje ir Amerikos skaitykllose, Meno ir muzikos skyriuje vyko pristatymai, susitikimai su kūrėjais.

Su skaitytojais susitiko ir naujasis knygas pristatė Aldona Ruseckaitė, Lina Simutytė, Akyvilė Kavaliauskaitė, Gintaras Grajauskas, Sigitas Parulskis, Donaldas Kajokas, Norbertas Černiauskas, Tomas Vaiseta, Ignas Staškevičius, Alvaras Veiklys ir kt.

Siauliečiai mokslinkinių doc. dr. Regina Kvašytė, prof. dr. Džiuljeta Maskuliūnenė, prof. habil.

Istorikas Norbertas Černiauskas pristatė knygą „1940. Paskutinė Lietuvos vasara“.

dr. Kazimieras Župerka pristatė mokslo populiarinamą studiją „Apie žodžio korektiškumą: sava ir importuota“.

Knygoje aptartami XXI amžiaus ypač sustiprėję politinio korektiškumo ideologijos poveikiai lietuvių ir latvių kalboms, žodžių, nusakančių tautybe, amžių, sveikiata, paskelbimas nekorektiškais, feministinio lingvistinio aktyvizmo apraiškos, pateikiama kaimiečio ir kaimietiškumo sąvokų ir raiškos analizė.

Pasak R. Kvašytės, latvių elgiasi racionaliai, nesibaigia Lietuvos laikomų galbūt nekorektiškų žodžių „čigonas“, „invalidas“, jei lietuvių kalboje „kaimietis“ jau turi dvi reikšmes – kaimo vicerovės gyventojas ir mažai išsilavinęs, neišprusės, nebūtinai iš kaimo kūlę žmogus, latvių kalboje tokio niuvienu nėra.

Susitikime kalbėta ir apie pasikeitusius viešosios kalbos ipročius: tai, ką anksčiau galėjai girdėti tarpuvare, dabar gali išgirsti kasdien – ir Seime nuskambia krepinyne „šudo gabale“, o Prezidentė vadina „boba“, Prezidentas „mulkiu“.

Knygų mugėje vyko ir kitų kultūrinių renginių: Meno ir muzikos skaitykloje atidaryta 24-oji Lietuvos ekslibrisų paroda, skirta ekslibriso meistrams Gerardui Bagdonavičiui ir Valerijonui Vytautui Juciui atminti. 2016 metais šiuo parodų organizavimais Lietuvoje buvo nutrukė, bibliotekai atgavino ekslibriso parodų ir katalogų rengimo tradiciją.

Šeštadienio renginius baigė šiuolaikinės intelektualios klounados teatras, atlikęs muzikinį spektaklį „Gatvės muzikos kova: Rock vs Rock'n'Roll“ (režisierius – Žilvinas Beniušis, Rokeris – Justinas Narvidas, Rokenroleris – Artūras Dubaka).

Sekmadienį bibliotekos erdvėse buvo laukiamais šeimų: vyko susitikimai su vaikų rašytojais, seminarių tévams, kirybinės dirbtuvės ir kiti renginiai.